

איכות וכמות בגידולו המהיר של צבא ארצות הברית

פרק ראשון

דרכי הגיוס. המיון והאימון

בשם: "חילום ואימונם של חילות-קרקע-לוחמים" — שהוא חלק של סדרת ספרים על "צבא ארצות הברית במלחמת העולם השנייה".

(2) מאמרו של בריגדייר בארקליי (מהצבא הבריטי) על "האימון של צבאות לאומיים במלחמה", אשר הופיע באפריל 1949 בירחון "The Army Quarterly" (רבעון הצבא בבריטניה), וענינו השנאת השיטות האמריקאית והבריטית.

(3) התנסותו של בעל-הסקירה במגע ושיתוף-פעולה עם הצבא האמריקאי בדרום-אסיה, בחורף 1943-4.

(4) רשמי ביקור ממושך של המחבר בארצות הברית, בשנות 1949-1950.

כן רצוי שבצמוד לסקירה זו ייקראו מאמרו של סגן אלוף ממתיהו פלד — על "ארגון כוחות קרקע לוחמים בחוברת ס"ו-ס"ז של "מערכות" (מרס 1951) — אשר היה מבוסס על ספר אחר באותה סדרת-ספרים המתארים את הצבא האמריקאי במלח"ע השנייה, וגם הערותיו של כותב-שורות-אלו לאותו המאמר, אשר הופיעו באותה החוברת.

הבעיה העיקרית של הצבא האמריקאי במלחמה"ע ב" היתה בעית המספר. חובת הגיוס בימי שלום לא היתה ידועה או בארצות-הברית. והם היו צריכים, איפוא, להקים כמעט מאפס במשך שנתיים, בערך, צבא שממדיו המספריים היו ללא תקדים. בשנת 1943 הגיע המספר של הכוחות האמריקאיים ל-12,350,000 איש, בערך. מאלה היו כ-8,300,000 בחיל-הצבא (אשר כלל אז גם את רובה של "אווירית-הצבא", המהנה עתה את חיל-האוויר); ומתוך 8,300,000 אנשי-צבא אלה היו כ-7,300,000 איש חיילים-בלי-דרגה. בהתחלת הגיוס האמריקאי, בשנת 1940

(א) הבעיות הספציפיות לארצות-הברית

כל צבא בעולם משקף במידה רבה את צורת החיים של עמו ואת מושגיו. צבאה של ארץ דימוקרטית יהיה יותר דימוקרטי בצורות המשמעת שלו מאשר צבאה של מדינה סיאודלית. צבאו של עם אשר הגיע לרמה גבוהה של התפתחות טכנית ישתמש יותר בציוד טכני ובשיטות מרעיות מאשר צבאו של עם פרימיטיבי יותר. לא יתכן, למשל, סגנון חדיש ומתקדם יותר בצבאות ערב כל עוד החברה הערבית היא בלתי-דימוקרטית. הצבא האמריקאי אינו יוצא מהכלל הזה. כעם שאין לו מסורת היסטורית ארוכה הוא יצר צבא שגם לו אין מסורת מושרשת בעבר הרחוק. תופעה כגון המסורת הגדודית של רגימנטים אנגליים אינה יכולה להיות קיימת באותה מידה בצבא האמריקאי. ועוד: הארץ, אשר פיתחה את שיטות ה-"mass-pro-duction" בתעשייתה — טבעי הדבר שהגיעה גם לנסיונות דומים באימון צבאה.

בסקירה זאת יתוארו כמה מבעיות הגיוס והאימון של כוחות-הקרקע-הלוחמים בתוך הצבא האמריקאי במלחמת העולם השנייה. המקורות שעליהם מבוסס תיאור זה הם:

(1) ספר בן 700 עמוד, שהוצא לאור על-ידי המחלקה ההיסטורית של "מחלקת" (מיניסטריון)-הצבא האמריקאי

* פרט, כמובן, לכמה רגימנטים נודעים-לחלה. בין אלה יש לציין כמה וכמה גופי-צבא ב"משמר הלאומי" שלפי טיבם המקומי-המיליציוני ניתן היה להם להתמיד כמסגרות, תקופות זמן ארוכות — ויש מהם המונים את ייחוסם עוד מימי יחידות המיליציה הקולוניאלית שבמאה ה"ח; בדרך כלל, הרי יש ודוקא ארץ צעירה מתאמצת במיוחד להאזין בכל "פירור" של מסורת צבאית המצוי לרשותה... דרך אגב, יתכן שבשל החולשה היחסית של המסורת הרגימנטלית — מצויות בארצות-הברית דוגמאות רבות יותר של "רוח-די-ביזיה", מסורת גאוה די-ביזיונית. — המער.

זאת אומרת שהיה להם קצין אחד, שמקצועו בכך, על כל 40 קצינים. הבעיה הראשונה היתה, איפוא, לאמן מספר כה עצום של חיילים וקצינים, בזמן קצר, על ידי חבר קטן מאוד של קצינים וחיילים מוסמכים; והיה ברור, שמטרה זאת אפשר יהיה להשיג אך ורק על ידי שיטה של "mass production" ("ייצור המוני").

בעיה אמריקאית-טיפוסית * שניה היתה בעיה המרכזית של חק שבין מיניסטריון-המלחמה והמטה-הראשי מנה, לבין זירות-המלחמה מזה, מרחק זה היה אחד הגורמים לכך, ששגיאות באימון מצאו את תיקונן רק לאט מאוד. עד שהכוחות המאומנים עברו את האוקיינוס, הגיעו לזירות-המלחמה, וכנסו לפעולה וגילו את חולשות אימנם — עבר זמן רב; ועד שנתאפשר לתרגם את הלקת, אשר גלמד בשדה-הקרב, ללשון אורחות-הכשרה חדשים במחנות-האימון שביבשת ארצות-הברית — עבר, שוב, זמן לא מועט; כך שלעתים לא עלה כלל לתקן בזמן החדוש את הטעויות: הן באימון, והן בחלוקת האנשים לתפקידיהם.

קושי מיוחד באימון הצבא האמריקאי נבע גם מזה, שהיה עליו לאמן את חייליו לזירות-מלחמה שונות מאוד, לא-לימים שונים ולדרכי-קרב שונים של האויב. רק בסוף שנת 1944, כאשר הנצחון באירופה נראה כבר כמובטח, נקבע לימוד של דרכי-הלחימה היפניות, שהיו שונות תכלית שינוי מן הגרמניות. כי עד אז היה כמעט בלתי אפשרי לדעת אם הטריון יאומן כחייל אשר ילחם בגרמני — או בשטח אירופי, או צפון-אפריקאי **.

בעיה נוספת היתה, כמובן, זו הכרוכה בלחץ הפרו-ליטי, שהצבא נתון בו בארץ דימוקרטית, היה, למשל, שלב, שבו הוחלט — תחת לחץ דעת הקהל — לא לשלוח אל מעבר-ים חיילים שטרם מלאו להם י"ט שנה, אך חלק ניכר של "אנשי-התחלופה" המאומנים והמוכנים למשלוח אל מעבר-ים באותה תקופה היו דווקא בני גיל 18. החלטה פוליטית זו גרמה, כמובן, לעיכובים במשלוח התגבורות הדרושות, לשינויים בן-לילה בכל התכנון, וגם — למשלוח חיילים שלא אומנו דים ולא היו מתאימים; ולכל שאר התקלות הנובעות ממצב מעין זה. אכן, המציאות הביאה מדי פעם לידי שינויים הכרחיים בתכנון, שהצבא הלוחם לא יכול היה לעמוד בהן.

* אם כי משותפת, כמובן, לארצות-הברית ולבריטניה — אלא שבמקרה ההוא המדובר היה במדינת-איים מפורשת, להבדיל מ"מעצמת-יבשת" האמריקאית — אשר רק במאוחר התחילה מבינה את עובדת היותה "איי" (ענקי) בעולם האסטרטגי של תקופתנו. — המער.

** וזוהי גם אחת הסיבות שהאיטו את הצעדים להכשרת דיביזיות "מיוחדות": הרריות, או "קלות" — לאי האוקיינוס-השקט. — המער.

היו רק 14,000 קצינים, אנשי-מקצוע בצבא-הקבע (אשר יחסית לגודל האוכלוסיה, היה קטן פי שלוש) שה בערך אף מצבא הקבע הבריטי, הקטן כשהוא לעצמו; ולא היתה קיימת רזרבה של קצינים באותו גודל יחסי בו היתה קיימת בבריטניה, במסגרת הצבא הטרטוריאלי ורזרבה-קצינים "הכללי" והמיוחד *. בתקופת הגיוס המלא הגיע מספר הקצינים בצבא האמריקאי ל-600,000, בערך;

"היה להם קצין אחד, שמקצועו בכך, על כל 40 קצינים..."

* הגם שעובדת הגיוס החלקי — החל מסתיו 1940, שנה לפני "פירל-הרבור" — הקלה בהרבה את הגיוס המהיר שבא, מאונס, עם כניסת ארצות-הברית למלחמה, בהרחיבה מראש את ממדי הצבא-המגויס פי שלושה ומעלה, ויצוין, כי עד דצמבר 1941 ("פירל-הרבור") — כבר הוכללו בצבא-מגויס זה 18,000 קציני-משמר-לאומי (שהדיביזיות שלו הקבילו, במעמדן ואופן המיליציוני בימי שלום, לאלו של "הצבא-הטרטוריאלי" בבריטניה), ר"קציני-רזרבה (רובם — חניכי "גדודי-הכשרה לקציני-רזרבה", שבאוניברסיטאות) — ורק בכוחם של אלה נחאפשר להקים ולהכשיר כצבא-עומד, עוד בטרם הגיוס הכללי, את הדיביזיות של "המשמר", אשר היו כה חשובות בשלב הראשון להשתתפות ארצות-הברית במלחמה. — המער.

1941 שרתו בחיל-האוויר 350,000 איש. ניתנו הוראות להגדיל מספר זה ל-998,000 במשך שנה אחת, ול-2,200,000 — בהקדם האפשרי לאחר כך.

אין לראות את האימון כנפרד מתהליך הגיוס-המיון. תהליך זה מניח את היסוד לאימון — או כוולו בטרם ימיון מושכל וגיוס תכליתי הם הערובות לאימון המוליך אל המטרה לקיומה — חולשות באימון אחר כך.

כל טירון של הצבא עבר מין בחינה פסיכוטכנית, שלפיה נקבע מיון לחמש דרגות — מבחינת הכושר השכלי בעיקר. בשנת 1943, שהיתה שנה אופיינית, נתקבלו לצבא האמריקאי 2,600,000 איש. לכוחות-הקרקע-הלוחמים נשלחו מהם 40% — אך רק 34% מאלה שעברו את המיון בציונים א' ו-ב'. לעומת זאת נשלחו או לכוחות-הקרקע 44% של אלה שקיבלו את הציונים הנמוכים ביותר (דרגות ד' ו-ה' במיון). הואיל והקצינים היו צריכים לבוא מבין בעלי ציון א' או ב', והסמלים — מבעלי ציון ב', ותחלק הראשון של ג', — הרי שחסר היה לכוחות-הקרקע מלכתחילה האחוז הדרוש של כוח-אדם המתאים להכשרת קצינים וחברי-סמלים. דגימה של 12,000 חיילים לוחמים ב-1943 הראתה, שרמתם הממוצעת היתה נמוכה מן הממוצע של הצבא כולו, (כולל "כוחות-האוויר" וגייסות-השירות) בנוגע לגובה, למשקל, לרמה השכלית ולרקע ההשכלתי. ואילו חיילי חיל-הרגלים שבתוך אותה דגימה, שכללה, כמובן, גם את חיל-התותחנים, חיל-השריון, חיל המהנדסים וכו', היו, בממוצע, נמוכים במחצית-האינץ'*, ומשקלם היה קטן בשש ליטראות (כ-23 ק"ג) למעלה מן הממוצע של הצבא בכללו.

תוך השאיפה-לכמות, — דהיינו, להקמה מהירה של כוח מוזין בן 12 מיליון איש — הפסידו במידת-מה האמריקאים את מערכתם על האיכות. הכונה היא למפסיד העיקרי: לכוחות-הקרקע הלוחמים. רק כאשר נתגלו חולשותיו — ומספר כשלונות — בשדות-הקרב בצפון-אפריקה, שונתה שיטת העדיפות; אלא שהגשמתו של תיקון כזה דרשה גם זמן לא-מועט; ורק משנת 1944 ואילך קיבלו בפועל כוחות-הקרקע הלוחמים אותה העדיפות, בערך, אשר

* בית-רדיק — ב-3 של אינץ' (5.7.74) — לעומת 5.8.41 של הצבא-בכלל) — לפי דוגמה של 6,000 אנשי-רגלים, שנבחנו בנובמבר 1943.

לכוחות-הקרקע-הלוחמים, אשר לדרכי אימונם מוקדש מאמר זה. היו קשיים מיוחדים. הם קיבלו בדרך כלל — ועכ"פ עד שנת 1944 — "הומר אנושי", שרמתו הגופנית והשכלית היתה נמוכה מן הממוצע של האוכלוסיה האמריקאית. הסיבה לכך היתה משולשת: קודם כל, במשך זמן-מה ניתן היה למתנדבים לכוחות המזוינים בטרם בוא תור-גיוסם, לבחור את הענף (ולא לה, שהצטרפו אל הצבא — את החול) שבו רצו לשרת. רובם בחרו בצי, ב"צבא-הצי" ("marines") ובחיל-האוויר, שאמנם היה אז, להלכה, חלק מן הצבא, אך למעשה היה גוף מאוד עצמאי ונבדל בתוכו. הסיבה השניה היתה, שהאמריקאים ניסו לנצל במידה מכסימלית את ידיעתו המקצועית האזרחית של החייל. בעל-מלאכה נשלח, איפוא, למקצועו; בעל השכלה טכנית — לחיל טכנאים; רואה חשבונות, למשל, לעתים קרובות-מדי נשלח — כלי לתחשב בכושרו הגופני, או ביכולתו לפקד על אנשים — לאדמיניסטרציה הכספית של הצבא. הטרט נשלח, בתור שכוה, לאחד החילות שבו דרושים חרטים. כתוצאה מהבחירה ע"י המתנדבים — מזה, ומשיטת הניצול של ידיעות אזרחיות — מזה, נשארו, בדרך כלל, לכוחות-הקרקע-הלוחמים, ובעיקר לחיל-הרגלים, אנשים מחוסרי-מקצוע. במידה שחוסר-המקצוע לא גבע מן הגיל הצעיר של הטירון, ברור שגם רמתו השכלית ויכולת הלימוד שלו היו נמוכות. והואיל ואיש כזה גם שייך לרוב לשכבות סוציאליות פחות-מבוססות, הרי שבדרך כלל, גם כושרו הגופני היה קטן מן הממוצע. מעל לכל פעלה נגד טיב כוחות-הקרקע — העדיפות אשר ניתנה בשנות 1942—1943 לחיל האוויר. הסיבה לכך היתה, שהמצב האסטרטגי הכללי דרש, שארצות הברית יפעילו קודם כל את האוויריה שלהם. לאחר גפילת צרפת, כשכוחות הברית גורשו מיבשת אירופה כולה, היה ברור, שהאופר סיבה של הכוחות האנגלו-אמריקאיים היתה צריכה להיות בעיקר אופנסיבה אווירית — נוסף על המאבק על השליטה בימים. גם במאבק הימי נועד לחיל-האוויר חלק ניכר, למשל — במלחמה נגד הצוללות הגרמניות. באותה תקופה היה, איפוא, צורך דחוף ביותר בפיתוח מהיר של חיל-האוויר האמריקאי. לפיכך, במשך שנתיים כמעט, נשלח ה"הומר-אנושי המוכשר ביותר" אל חיל-האוויר. בסוף

* בכל אשר ידובר להלן על תוכן הספר — יש להביא בחשבון את המבנה הארגוני הכולל, אשר נקבע לכוחות צבא ארצות-הברית (שכלל אז את צבא-היבשה וכוחות האוויר) סמוך לכניסת ארצות-הברית למלחמת-העולם השניה: א. כוחות-הקרקע של הצבא; ב. כוחות-האוויר של הצבא; ג. כוחות-השירות של הצבא (המשמשים את שני הראשונים). תוכנו של הספר מתייחס אל הענף הראשון שון שבענפי-צבא אלה. על הקורא לזכור כי לאחר המלחמה הונהג ארגון חדש, אשר לפיו מהנה חיל-האוויר כוח עצמאי, במקביל לצבא — מכאן, ולציה-מלחמה (הכולל כוחות-אוויר משלו) — מכאן. — המער.

ניתנה עד אז לכוחות-האוויר — ובהיות וכבר לא היה כמעט מקום לשינוי ממשי בהרכב הכוחות ע"י ניהול אחר בחיל-טירונים — בוצעה השנאת-איכות מסוימת ע"י העברות של סוגי-אדם מוכשרים יותר (אך רק בגילים שעד 35) אל גייסות-הקרקע מהדרגים הנמוכים של כוחות-האוויר ומכוחות-השירות.

בלא מאמץ מיוחד לטיב כוח האדם לחיל הרגלים — ירד מומילא ממוצע הצבא. התפקיד המחייב רוב-כוח — יוטל על פחות-י-כוח. „העדפת“ תילות-החזית בכוח אדם מובחר — היא היא הדרך לצבא מאוזן וחכמית.

כל ההתפתחות הזאת — שבה קדמו, בהכרח, תמורות במצב האובייקטיבי להחלטות על שינויים במגמות ובביצוען של אלו, — גרמה גם לכך, שבתוך הצבא האמריקאי נוצרה תופעה אשר אפשר להשוותה עם תופעה ידועה בכלכלה ה„חפשית“. נוצר מעין „business cycle“ (תקופת „מחזור עסקים“), על עליותיו וירידותיו ועל הייצור, אשר פעם אינו משיג את הביקוש ובפעם אחרת — עולה על הביקוש. בשנת 1942, למשל, היה מחסור בקצינים; הופעלו שיטות של „ייצור-בהמון“ של קצינים; ואילו בשנת 1943 נתגלה „פתאום“ עודף של קצינים. אכן, היו אלו, כאמור, תקלות אשר בחלקן נבעו באופן בלתי-נמנע מהתמורות במצב האובייקטיבי.

על הרקע המתואר-לעיל יש לראות את שיטות הגיוס והאימון שנהגו לפיהן בצבא האמריקאי.

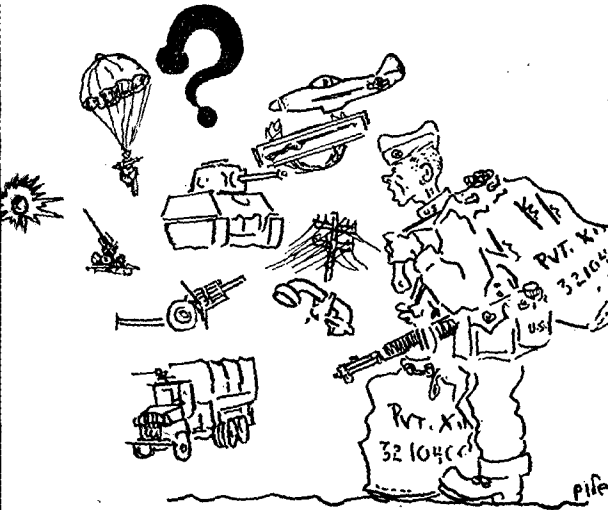
(ב) שיטות גיוס ומיון

המטרה של אימון צבאי, בעיני המפקדים והמטה האמריקאיים, היתה כפולה. האימון צריך היה ליצור חיללים המוכשרים לתפקידם — והיה עליו ליצור אותם בזמן הדרוש ולמקום הנכון. במטרה שניה זו, ביוחד, נכשלו לא-פעם שיטות האימון האמריקאיות. במשך כל זמן המלחמה, כמעט, לא נמצאה דרך שלפיה אפשר היה להתאים את מספר „אנשי-התחלופה“ (או, לפי ביטוי מאוחר יותר ו„נוח“, שהונהג אח"כ בצבא האמריקאי — „אנשי-התגבורת“), אשר יהיו מוכנים לתפקידים שונים בתאריך מסוים; לאבידות, שהיה צריך למלא את מקומן והוא הדין — לגבי תכניות גיוס כלליות, בקשר להקמת פורמציות חדשות. מאז נכנסו כוחות-הקרקע האמריקאיים למערכה במספרים גדולים — היה תמיד הפרש בין אבידות למילואיהן. בזמן הפלישה לסיציליה נתהוו מצב שתואר על ידי המפקדים האמריקאים כ„משבר

של חיל-הרגלים“. לא זו בלבד שמספר אנשי-התחלופה לא הספיק למלא את מקום האבידות, אלא שגם אלה שהיו מצויים, לא התאימו לעתים קרובות, לביקוש. בתקופה מסוימת היה עודף בקצינים, שכבר הוזכר; אך באותה התקופה חסרו בתוך „מלאי-המתלפים“ חיילים המאומנים בסוגי נשק מסוימים. גם התכניות הכלליות השתנו מפעם לפעם. לשנת 1943 תוכנן, למשל, צבא בהיקף 100 דיביות. הוקמו בתי-ספר לאימון החיילים והסמלים, נבנו מחנות להכיל מספר כזה של אנשים, — ופתאום שונתה התכנית והועמדה על 88 דיביות „בלבד“. בשל כל אלה, היה גורם בתמידות בזבזו רב בחומר ובאנשים. קצינים וחיילים, שהוחזרו מזירות-המלחמה לארצות-הברית על מנת לאמן את הדיביות החדשות, נשלחו בחלקם בהזרה לחזית — כי מספר התלמידים נמצא קטן יותר — כך שמספר המורים שהובאו למענם הפך למופרז. באותה תקופה עצמה עלו האבידות על המשוער — והאנשים, אשר הוחזרו לארצות-הברית בתור מדריכים, חסרו ליחידותיהם שבחזית.

להשגת המטרה הראשונה, והעיקרית, של אימון צבאי — יצירת החייל המוכשר — יש תנאי קודם: תמונה ברורה של טיפוס-החייל המבוקש ושל הידיעות הדרושות לו. מטה כוחות-הקרקע האמריקאיים ראה את החייל החדש (גם כשהמדובר הוא בחיל-הרגלים) כחייל אשר צריך לדעת את השימוש בערך, בתריסר, של סוגי נשק שונים. נוסף על כך הוא היה צריך לדעת, לפי הגדרה זאת, את יסודות ההסאה, ההעלמה, סילוק-מוקשים, גילוי „מלכודות-פתאים“, הסיוור, קריאת-מפות, מודיעין-בשדה, הבנת-אירועים, טנקים וכו'; (הן של הצבא האמריקאי, צבאות-הברית, והן של האויב); שימוש בציוד האויב הנלקח שלל — או האורח הנכון לשיבושו. הנהוג בשבוי-מלחמה, עזרה ראשונה והיגיינה-בשדה — בתנאי מחסור וקושי חמורים. נוסף על כן הביעו מפקדים אמריקאים דעתם, שהטקטיקה הניידת והמבנים הפתוחים הנהוגים במלחמה החדשה, דורשים מן החייל כושר גופני, ערות, רמה שכלית וכוח החלטה עצמית — במידה שכמותה לא נדרשו מחייל אשר לחם במבנה הסגור (המכונס) ובהפירות הסטטיות של מלחמת העולם הראשונה. גם הקושי למפקדים גבוהים לשלוט על פריט-פרטים של תהליך הקרב בשדה המערכה של זמננו גרם לכך, שאחריות מרובה נופלת היום על מפקדיהן של קבוצות קטנות ביותר — אפילו של הכיתה — או אף של צלף בודד.

ברור, שדרישות אלו הן דרישות אידיאליות — שכמעט ואי-אפשר, להשיגן בשלמות בשום צבא, ועל אחת כמה וכמה לא בצבא שבעצם שלא היה קיים לפני פרוץ המלחמה, והגיע במשך שנתיים לכמות של 12 מיליון איש. לרמה כזאת לא יכלו להגיע כוחות-הקרקע, אשר במשך

„ניתנה להם האפשרות לבחור את החיל, שבו ירצו לשרת“...

כזה הוטל דוקא באותו חודש בו פלשו כוחות המערב לגורמניה.

הואיל וצבא-הקבע האמריקאי היה כוח קטן, והואיל והגורמים הצבאיים-למחצה, כגון ה„משמר-הלאומי“, רזרבי הקצינים וכד' לא הגיעו לממדים מספיקים (ורמת קציניהם אף חייבה לעתים קרובות, תוספת הכשרה להם עצמם וברירה בתוכם) — לא היה ביכולת הצבא לאמן בבתי-אחת את כל חייבי הגיוס. לא היו לא מתקנים ולא מדריכים מספיקים לכך. היתה זו אחת הסיבות לכך, שחובת הגיוס בארצות הברית נשארה, עד היום, „שירות של ברירה“ „Selective Service“ דהיינו — רק חלק של חייבי הגיוס נקראים מדי פעם אל הדגל. בתקופה שעליה מדובר כאן בשנות 1941 עד 1943 — היא השנה שבה הגיע הגיוס האמריקאי להיקפו המלא — היתה, איפוא, גם אפשרות לאנשים להתנדב לשירות, בטרם שנקראו. המתנדבים האלה היו, כמובן, רצויים — אך ניתנה להם האפשרות לבחור את ענף-הכוח-המוזן שבו רצו לשרת, ובתוך הצבא — את החיל. עד סוף שנת 1942 קיבלו הצי „צבא-הצי“ את כל אנשיהם מתוך מתנדבים. ב-1942 רק 5% ממתנדבים כאלה של הצבא (שכלל את „כוחות-האוויר של הצבא“) בחרו בחיל הרגלי ובחיל-השריון. רובם בחרו בכוחות-האוויר, בצד אלה, שהתנדבו מלכתחילה לצי ול„צבא-הצי“ (מרינס). לפי חוקת הגיוס היו גם הרבה אנשים משוחררים; למשל אלה, שהיו בני-יחידים. אנשים כאלה יכלו להתנדב לבתי-ספר לקצינים, למשל; ובמקרה שלא עברו את הלימודים בהצלחה, היה מוכותם לחזור לחיים האזרחיים — דהיינו: למצב של פטורים מגיוס. גם פרחי-קצינים מתנדבים אלה יכלו לבחור את החיל שבו רצו לשרת. מתוך 1,200 קצינים

השנים הראשונות של הגיוס האמריקאי קיבלו, כאמור, כוח-אדם נמוך יחסית ברמתו, בשל העדיפות שניתנה לכוחות-האוויר ולצי.

מעל לכל ברור, שהבסיס לאימון יעיל חייבת להיות שיטת-גיוס מתאימה, ובצדה — שיטה מתאימה למיון המגויסים. דוקא המספרים העצומים של הצבא האמריקאי הפכו את בעיות המיון לבעיות קשות ביותר וחייבו סטנדרטיזציה של המיון שלא היה לה תקדים בכל צבא אחר שבעולם. העובדה, שלא היה קיים קודם לכן גיוס-חובה בארצות-הברית, וששדות-המערכה היו כה רחוקים, גרמה לקשיים פסיכולוגיים ואוביקטיביים בגיוס מהיר. למעשה לא התגבר הצבא האמריקאי על קשיים אלה עד היום הזה. גם כאשר נכנסו ארצות-הברית למלחמת-העולם השנייה, היו מיליונים אמריקאים אשר האמינו, שהן יכלו להשאיר ניטראליות. לעומת זאת, בפרץ מלחמת קוריאה שלטה בקרב הקהל האמריקאי ההשקפה, שדבר זה הנו בלתי-נמנע — וכמעט ששרר רצון למלחמה. בכל זאת לא הצליח, בעצם, הצבא האמריקאי לגייס-וילהפעיל בששת החודשים הראשונים של מלחמת-קוריאה מספר אנשי-צבא נוספים בשירות, אשר יעלה על מספר המגויסים לשירות-פעיל במדינת-ישראל במשך שבוע ימים בתמרוך הסתיו — תמרון הגיוס-המהיר של שנת 1950. כמובן שיש לזכור את ההבדל המהותי העצום שבהשואת מספרים מעין זה. המספר העצום של האוכלוסיה האמריקאית, וכן התנאים החברתיים והמדיניים, עושים את מכות-הגיוס למכונה כבדה מאוד, אשר מתחילה לפעול במלוא כוחה רק אחרי זמן-מה. בשנת 1941, למשל, שנת „פירל-הרבור“ ושנה אחת אחרי שהוחלט בארצות-הברית על הגיוס של 1,200,000 בשירות ו-800,000 מילואים, סיימו את בית הספר לקצינים של כוחות הקרקע רק 1,389 איש. אך בשנת 1942 „צירו“ אותם בתי הספר 54,233 קצינים — דבר אשר מסמל את הקצב האיטי שבכל גיוס אמריקאי בתחילתו — לעומת ההכפלה המהירה, כ„פול-שמונה“ ולמעלה מזה, של אותו הקצב בהמשכו של התהליך.

הרי שבעיות האימון, ובייחוד של אימון בצבא הגדל במהירותו של האמריקאי, קשורות קשר הדוק עם בעיות קצב הגיוס — וטיב המיון.

דרכי-הגיוס היו שונות במידה רבה מאלו המוכרות ורגילות בארצות אחרות. לכאורה, היה הגיוס מבוסס על רישום של כל הגברים בגילים שבין 21 ל-36. חוק-הגיוס זה (חוק „שירות-לפיר-ברירה“ — „Selective Service“ נחקק עוד בספטמבר 1940. מיד בולט לעין הגיל הגבוה שבו התחיל גיוס זה. (החל מ-20!). אמנם בהמשך המלחמה (מנובמבר 1942) החלו מגייסים גם בני 18-20 — אך, כפי שהוזכר כבר, התנגדה דעת הקהל כמעט כל הזמן למשלוח בני 18 אל מעבר-לים; ואיסור מחודש על משלוח

מתנדבים פטורים מגיוס אלה, בחרו 800 באגפים האדמיניסטרטיביים של הצבא. הסיבות לכך היו: לפי הניתוח של ההיסטוריונים הצבאיים האמריקאיים, שתיים, בעיקר. התפקידים באגפים האדמיניסטרטיביים, זאת אומרת בגייסות השירותים, היו מסוכנים פחות, כמובן; וכן סברו האנשים, שבחילות אלה לא יהיה זמן שירותם, "מבזבז" לגמרי, מבחינת התקדמותם המקצועית. מהנדס או בעל מלאכה, שהתנדב לחיל-המהנדסים, נשאר, פחות או יותר, במקצועו, נדמה, שפעל גם גורם נוסף, אנשים שהיו פטורים מגיוס באותה תקופה חשדו, שבהמשך המלחמה יבוטלו הפטורים. בהתנדבם טרם היותם חייבי-גיוס יכלו לבחור בחיל מסוכם פחות, משלם משכורת טובה יותר, כגון, "כוחות-האוויר", או אשר נתן עמדה סוציאלית טובה יותר, כגון כוחות האויר והצי.

פרצות אלה בחובת הגיוס גרמו מלכתחילה לכך, שמיון יעיל היה בלתי-אפשרי כמעט. רואת-השבונות בעל כושר גופני ורמה שכלית מדרגה א', שהיה יכול להיות קצין בפלוגת-רגלים, אבד לחלוטין לכוחות-הקרקע-הלוחמים על ידי התנדבותו למנהלה הפנינסית. מכונאי, שהיה יכול להיות רב-סמל בחיל-השריון, אבד לחיל זה אם הוא התנדב, "בזמן" לחיל-התחבורה.

שיטות המיון, שהצבא האמריקאי הפעיל אותן בתחילה, הוסיפו עוד על קשיים אלה. בגלל הצורך בגיוס מהיר, חשבו לנצל את ידיעות החייל בחיים האזרחיים. לפיכך, הכיר הצבא האמריקאי בהתחלה רק בשני סוגי בריאות: ומיין את הטייונים לאלה שהיו מוכשרים ל"שרות כללי" ולאלה שהם רק מוכשרים ל"שרות מוגבל", לשירות בתוך ארצות הברית. מיון בריאותי לפי דרגות-ביניים כפי שהיה נהוג בצבא הבריטי או הגרמני, לא היה קיים עד שנת 1943. המיון העיקרי נעשה לפי המקצוע-האזרחי של החייל. גורם נוסף בכשלונו של המיון האיכותי, באשר לסיפוק צרכיהם של כוחות-הקרקע-הלוחמים טמון בעובדה שדוקא בכוחות אלו אין "מקצועות" רבים אשר ידמו למקצועות-אזרחיים.

דרך-היסוד למיון איכותי של כוח-האדם — בצד המגמה להצבה לפי-מקצועות — היתה משוכללת בשטח השכלי הרבה יותר מאשר בזה הגופני-בריאותי. היא היתה מבוססת, כפי שכבר צוין, על בדיקה פסיכוטכנית, אשר לפיה חילקו את הנבדקים לחמש דרגות. לבדיקה הזאת קראו "מבחן-מיון כללי של הצבא" ומטרתה היתה לבדוק את יכולתו של האיש ללמוד. לאמתו של דבר גילתה הבדיקה יותר את הידיעות המקצועיות של הנבדק.

בעת ובעונה אחת עם פיתוח המבחן הזה נעשתה אגליזה נרחבת של כל התפקידים שבצבא. הן מבחינה איכותית והן מבחינת חלקם המספרי. לפי התקנים של

כל יחידה ויחידה עשו רשימה של מקצועות-צבאיים*, שמספרם הגיע ל-999. למקצועות-הצבאיים, אשר יש להם מקביל בחיים האזרחיים, ניתנו המספרים 001 עד 500. מקצועות-צבאיים, שאין להם מקביל אזרחי, קיבלו מספרים מ-501 ומעלה. ובאותו הזמן נעשתה גם הערכה של מספר האנשים אשר הצבא זקוק להם בכל מקצוע ומקצוע. בחיל-הרגלים, למשל, היו נחוצים — לפי תקן הגדודים — על כל אלף איש 21.3 טכאים, 77.0 נהגים, 177.5 רובאים, 50.5 נושאי-רובים-אבטומטיים (מקלענים-קלים) וכו'. לפי אותה השיטה, ובאותם המספרים, חולקו המקצועות-האזרחיים אשר נתגלו במבחן המיון הכללי. למשל: איש, שמקצועו היה מכונאי-אבטומבילים, קיבל כתוצאה ממבחן-המיון את מספר מקצועו 014. שעה שנשלח לפורמציה מסוימת ושלח בתור איש שמקצועו הצבאי צוין באותו המספר 014 — דהיינו, שידיעותיו האזרחיות נוצלו באופן אבטומטי; הוא נשאר מכונאי לאבטומבילים גם בצבא.

השיטה הזאת עזרה כמובן לגיוס מהיר**. אך כפי שכבר הוסבר לעיל, בתוקפה נשארו לכוחות-הקרקע-הלוחמים דוקא האנשים, שלא היה להם מקצוע קבוע בחיים האזרחיים, ושבררך כלל רמתם היתה גבוהה יותר. מתוך 1000 תפקידים בחיל-התחבורה האמריקאי יש 788 שהם מקבילים, פחות או יותר, למקצוע אזרחי; אך מתוך 1000 תפקידים בחיל-הרגלים — ישנם רק 164 אשר דמיון להם לאיזה מקצוע אזרחי. נוסף על כך, לא התחשבה שיטת מיון זו במידה מספקת בכושרו הגופני של החייל. במשך שנים מספר טען מפקד כוחות-הקרקע, גנרל מק-נייר, שאפילו לטכאים שבפורמציות השונות דרוש כושר גופני שונה לגמרי. בהזדמנות אחת הוא כותב: "טבח בפלוגת חיל-הרגלים אסור-שההינה לו עינים הלשות, שמיעה לקויה או רגל-שטוחה (שופלר) — מפני שהוא צריך להיות מסוגל לירות ברובהו, לעמוד על רגליו במשך שעות ארוכות ולשמוע ולהבין הוראות הניתנות בלחש, בקרבת האויב. אין הדברים האלה דרושים לטבח במתקן אשר בעורף, הדבר נעשה יותר ברור אם נשוה את הדרישות הגופניות אל מכונאי ביחידת-שריון ואל העובד בשדה התעופה, מאה מילין או יותר מאחורי החזית." גנרל מק-נייר טען, שלא תפקידו המקצועי בלבד של החייל הוא אשר קובע את הכושר הגופני הדרוש. אלא גם מידת קירבתו לחזית. גדולה מזו: הוא דרש שהכושר הגופני —

* "מקצועות-העסקות צבאיים" Military Occupation (MOS) Speciality. ** ואף הקלה בדרך כלל, על מאמץ-הכשרה, המוטל על מנגנון הצבא. וזאת הסיבה, שבגללה, על אף מגבלותיה וחולשותיה המובנות-מאליתן של שיטה זו — היא נהוגה, ביסודה, למשל גם בצבא-המיליציה השביצרי. המער.

ולא ידיעותיהם תמקצויות ואף לא דירוגם השכלי — היה הגורם המכריע בחלוקת חיילים לפורמציות; ושאישי היחידות. ולא אופי המקצוע, יקבע את התצבות.

ברור, אמנם, ששיטת מבחנים במידת-חיילים היתה הכרחית לצבא האמריקאי; ולא זו בלבד; כי כל שיטה אינדיבידואלית יותר לא היתה בת-ביצוע נוכח המספרים העצומים. אך נתאשר מחדש דבר, הידוע בעצם מאז ומתמיד: כל המבחנים אשר פותחו — אין בהם כדי לגלות דוקא את הסגולות הצבאיות העיקריות שבאדם ובתכונות אופיו. הסתפקו בהנחה, שרמה שכלית גבוהה מבטיחה סיכוי רב יותר ליכולת-פיקוד.

ברם, גישתו הנ"ל של הגנ' מקנייר היתה פחות פראקטית מכפי שהיא עלולה להיראות מהמבט הראשון. היא הגיע לבסוף, כאמור, למסקנה כי הרמה הגופנית (ביתר דיוק — רמה "גופנית-פסיכית") היא אשר צריכה לקבוע בהערכת יכולת החייל ולשמש אחר-כך מפתח להצבתו לאחד החילות. הרמה הגופנית שיקפה לרוב גם את ההשתייכות לשכבות חברתיות אמידות יותר — בעלות הוגה ושיכון טובים יותר ("גנ' מקנייר"), ובריאיות-גוף ורמת-השכלה עדיפות. שיטה זו, כשהיא באה תחת המבחן הפסיכוכימי — נטלה במידת-מה, עדיפות מכוונות-האוויר וכיוב"ו, ופתחה סיכוי טוב יותר לתגבורת משופרת לשורות חיל-הרגלים.

רק לאט-לאט, ואחרי נסיונות מרים, עבר הצבא האמריקאי להערכה כזאת, מדויקת-יותר, של כושר גופני. רק בשנת 1943 הגיעו לסיוג מכונן כלשהו של חיילי ה"שירות המוגבל". בשנה זו נקבע ש-65% של המוגבלים בכושרם הגופני יוצבו לכוחות-השירות, 20% — לכוחות-האוויר, 15% — לכוחות-הקרקע-הלוחמים. החלוקה הזאת היתה מבוססת בחלקה על אפאליזו של טיב התפקידים השונים בחילות אלה. אך בינתיים כבר הביאה השיטה שקיימה עד אז להצבות בלתי יעילות בממדים כאלה, שתוצאותיה לא ניתנו עוד לחיקון שלם. מיליונים של חיילים הועברו כבר ליחידות ולתפקידים שלא היו מתאימים להם. צות-הקרקע, בשדות-התעופה אלה קילומטרים מאחורי החזית, כללו אחוז גבוה יותר של אנשים בעלי-כושר

גופני מדרגה א', מאשר הכלל חיל הרגלים. אמנם, בתודעת גויית שונות הועברו חיילים מכוונות-השירות ומכוונות-האוויר לכוחות-הקרקע — ובהדרגות אלה, קרוב ל-30,000 איש — אך השגיאה שנעשתה בנוגע למיליונים אלה לא ניתנה לחיקון. מפני שבלתי-אפשרי היה לאמן מחדש מספר כה רב בזמן כה קצר. ההיסטוריונים הצבאיים האמריקאיים מיחסים את האבידות הגדולות בפלישה האמריקאית לצפון-אפריקה, בין השאר, לרמה הפיזית והשכלית הנמוכה-יחסית של כוחות-הקרקע הלוחמים. על-מנת לשחרר את הפורמציות מעודף האנשים הבלתי-מתאימים מבחינה גופנית או שכלית, ניתנה למפקדי-יביות, במשך זמן-מה, רשות לשחרר מן הצבא את האנשים שמסיבות גופניות או שכליות לא יכלו לאמן אותם. בדרך זו שוחררו מן הצבא אנשים אשר היה אולי אפשר לנצל אותם בחילות אחרים. ידוע גם, שבאותה התקופה גויסו לצבא, לפי חוק-גיוס-החובה, אנשים שכושרם הגופני היה נמוך מזה של המשוחררים.

רק בפברואר 1944 הוכנסה בצבא האמריקאי שיטה חדשה, אשר לפיה מיונו החיילים בהתאם לכושרם הגופני. הבדיקה הרפואית נתנה לכל חייל ציון לפי סעיפים אלה: כוח-עמידה כללי "General Stamina" — גפיים עליונות — גפיים תחתונות — שמיעה — ראייה — יציבות-רגשית. בכל אחד מששת הסעיפים האלה היו ארבע דרגות. הדרגות 1 ו-2 ציינו את כושרו של החייל לשירות כללי, דרגה 3 — לשירות מוגבל; דרגה 4 — שחרור. לפי הנוהג האמריקאי מצאו את "מספר-הסידרה-הפיזי" ("Physical Profile Serialy") 211211 — היה בעל כושר גופני מדרגה א' באשר לגפיים העליונות והתחתונות, ראייה, ויציבות רגשית ובעל כושר דרגה ב' בכוח-עמידה כללי ובשמיעה. חייל אשר קיבל את מספר-הסידרה הפיזי 322231 היה בעל יציבות-רגשית טובה, בעל כושר גופני מספיק באשר לרגלים, ידים ושמיעה, אך בעל ראייה לקויה וכוח עמידה מוגבל. לסך הכל של הציונים האלה קראו "Physical Profile" — "פרופיל הגופני" של אותו אדם, וחילקו את התוצאות האלה לשלוש קבוצות. כל בעלי מספר-סידרה 211211, או מספרים טובים מאלה — היו

יציבות רגשית

שמיעה

ראייה

גפיים עליונות

גפיים תחתונות

„החיילים מיונו בהתאם לכושרם הגופני“...

שייכים לפרופיל גופני א". אלה נחשבו כמוכשרים לתפקידים הדורשים התאמצות גדולה. בעלי המספרים 211211 מ"מ ועד 322231, היו שייכים לפרופיל גופני ב", ונחשבו כמוכשרים לתפקידים לוחמים קשים פחות, או לתפקיד שירות שבאזורי קרבות או בקרבתם. בעלי המספרים שלמטה מ-322231 ועד 333231, היו שייכים לפרופיל גופני ג", והיו נחשבים כמוכשרים לשירות בארצה"ב או במתקני בסיסים מעבר לים. אם באחד מששת הסעיפים הופיע "4", לא נתקבל האיש לצבא כלל. (אך באם איש כזה כבר נתקבל, ואומן ופעל בתפקיד מסוים, אפשר היה להשאירו בצבא).

ברור מאליו, שבפברואר 1944, כאשר שירתו כבר למעלה מ-7,000,000 איש בכוחות הצבא בלבד, היה בלתי אפשרי לבדוק מחדש את כל החיילים. השיטה הזאת הופעלה, איפוא, רק לגבי הצבת האנשים מלאי התחלופה. ואף בנוגע לאלה היתה יעילותה מוגבלת, כי היא הופרעה על ידי הלחץ של דעת הקהל, שהתגברה דוקא באותה התקופה. האיטור על משלוח בני 18 אל מעבר לים שכבר הוזכר, הוציא ממלאי אנשי התחלופה העלולים להשלח לפור מציות הלוחמות בתקופה מكرעת של מלחמה, מספר רב של אנשים ששיטת הפרופיל הגופני גילתה אותם כמוכשרים לתפקידים לוחמים. אולם השיטה בפני עצמה יכלה להיות יעילה למדי. זמן קצר לפני הפעלתה הציע ג' מקנייר אנצליה חדשה של התפקידים הצבאיים לפי סוגי הפרופיל. הוא קבע, למשל, שלחידות חיל הרגלים דרושים 86% של חיילים בסוג הפרופיל א', והיא יכולה לכלול גם 7% שהם בסוג ב', ועוד 7% — בסוג ג'. בארטיילית השדה הוצאו המספרים: 80% — א', 5% — ר' 15% — ג'. בחיליה שרינו: 61%, 18%, 21%; בחיל הקשר — 55%, 11%, 34%; בחיל ההנדסה — 35%, 40%, 25%; בחיל האספקה — 10%, 50%, 40%. (ואלו פלוגה של מכבסות צבאיות יכלה לכלול לפי הערכה קודמת של ג' מקנייר 100% של אנשי סוג ב').

אך חלוקה כזאת של התפקידים לא הופעלה למעשה, כי כל החילנות (וכוחות האויר בראש) לחמו על אחוז גבוה יותר של אנשים מסוג א'; ועד שהוכרע סופית הדבר על ידי מיניסטרוני המלחמה — וההכרעה החלה נותנת אותותיה — נגמרה המלחמה.

ניתן, בעצם, לומר כי עד סוף המלחמה לא היה הקהל האמריקאי מוכן להבין את חשיבות כוחות הקרקע ואת צרכיהם. והנה, כאשר התעמולה המתמדת של הצי ושל כוחות האויר שאבה אליהם, בתורת מתנדבים, את רוב

לפי הגדרה אחת של ג' מקנייר: "אנשים המסוגלים להלך, כנדרש מרובאים, נושאי אלונקות וקנני שדה, מוכרים לשירות לוחם מלא". הרי ציון לאנשי חיל הקשר, המער.

כוחות האדם המוכחר, החליט הגנרל מקנייר, מפקדם של כוחות הקרקע, שגם הוא יצטרך להשתמש באמצעי תעמולה. בסתיו 1942, בנאום שנשא ברדיו, הוא פנה אל הקהל ונהיר אותו בפני העדיפות שניתנה ל"צורות המעורבות יותר של לחימה". הוא אמר, שמלחמה היא, ביסודה, ענין של הריגה והוא דרש שהחייל האמריקאי בהגיעו לשדה הקרב יהיה "במצב רוח להרוג את האויב". תגובת הקהל היתה שלילית ביותר. העתונים קראו לנאומו של גנרל מקנייר "נאומו של הורג". בשל גורם דעת הקהל לא פורסמו אף בזמן המלחמה האבידות של כוחות הקרקע. במרס 1944, היוו יחידות הרגלים שנמצאו אותה שעה מעבר לים רק 6% של הצבא האמריקאי; אך הם סבלו עד לתאריך הנ"ל 53% מכל האבידות. גנרל מקנייר השתמש בעובדה זו על מנת לתבוע לכוחות הקרקע (ובתוכם לחיל הרגלים) עדיפות בהצבת חיילים. אבידות אלה העידו, כמובן, גם על חשיבות כוחות הקרקע מזה — וגם על הרמה הנמוכה של יכולתם — מזה. ובו בזמן שמפקד כוחות הקרקע השתמש במספרים אלה, ביוכויו עם המטה הכללי, סבר גם הוא שבהתחשב עם דעת הקהל אסור יהיה לפרסמם. היה זה מעגל קסמים, שכוחות הקרקע לא יצאו מנו עד סוף המלחמה. והוא נתהווה בעטים של דרכי הגיוס והמיון אשר תוארו לעיל.

על רקע דרכים אלה, ותוצאותיהם, יש לראות, ולהבין, את אורחות האימון של שנת 45—1941.

2) עקרונות האימון האמריקאי

גורמי המספר והזמן — הם אשר קבעו גם את אורחות האימון שקוימו בכוחות הקרקע של ארה"ב. מטרת כל אימון היתה, בהכרח, לאמן את מספר הגדול ביותר בזמן הקצר ביותר. לפיכך, תפסו בתי הספר — בתי הספר להכשרת קצינים — ובתי הספר למקצועות הצבאיים והטכניים השונים (אלה שנועדו אף הם לקצינים, ואלה שהכשירו את אנשי המקצועות מבין החיילים) — מקום ניכר בתהליך האימונים של הצבא, כי בהם ניתן היה ללמד בבת אחת מספר גדול של אנשים בצורה מרוכזת. ביחוד חלה, כמובן, אפשרות כזו על נושאים מסוימים בבתי הספר לקצינים, שניתנו להקניה בדרך הרצאה או מפגן ולא דרשו אימון אינדיבידואלי — כגון ארגון הצבא, מנהלה, חקיצבאי, וכו'. שלומדו לפעמים ל-5,000 תלמידים בבת אחת, באמצעות רמקולים, סרטים ודיאגרמות, הגם שבדרך כלל היו ה"כיתות" קטנות מזה בהרבה; כך בביס לרגלים היה גודלה הרגיל של כיתה — מ-80 ועד 200 איש. העיקרון היה אמנם — כמו בצבא הבריטי — שכל יחידה תאמן עד כמה שאפשר על כל חלקיה על ידי מפקדה; כי גם

• לביטוי זה, שנקטו בו, ניתן ליחס גוף של "ריצח".

באין פרט מוכשר אין יחידה. אך חיבור פרט
 טיפ-מוכשרים אינו מהווה עדן את היחידה.
 התאמנות, התלכדות, התחיות במסגרת המשור
 תפת. התחנכות על ידי מדריך ומפקד — זו
 הדרך לכינון יחידה לוחמת איתנה ומושרשת.

במציאות של ממדים מספריים כאלה היה כמובן צורך
 להגיע לשיטת לימודים אחידה. וכן לא היה מקום בכיתות
 גדולות כאלה (אפילו בבתי-ספר לקצינים) ליחס אישי או
 מחנך בין מדריך ותלמיד או להערכה אידיבדואלית מבוססת
 של התלמיד. מכאן נבע לא רק פיתוח שיטת הבחינות
 והמבחנים, אלא גם ספציאליזציה מרחיקת-לכת של המדריך
 כים. בו בזמן, שבבתי-הספר הצבאיים הבריטיים היה כל
 מדריך מלמד כמה מקצועות—לימד מדריך בצבא האמריקאי
 מקצוע אחד בלבד. הוא היה מומחה למכונת-יריה, למשל.
 ולזאת בלבד. כמובן הגיעו מדריכים אלה לרמה גבוהה.
 מאוד במקצועם ונעשו למומחים לא רק לעצם המקצוע
 אלא גם להוראתו. הטכניקה של ההוראה הפכה למדע
 בפני-עצמו. בכשרון האמריקאי המיוחד למצוא ביטויים
 קולעים, נאמר לקצינים: „לדעת להורות נושא — הריהו
 דבר חשוב לא פחות מאשר ידיעת הנושא עצמו.“

אך המעשה היה שונה במקצת מן ההלכה; כי גם
 בתוך יחידות-הגייסות עצמן הועבר יותר ויותר תפקיד
 ההדרכה מידי הקצינים הפלוגתיים לידי מדריכים מקצועיים.
 להלכה, נשאר אימון החיילים בידי היחידות; אך למעשה
 הוא הודרך מגבוה, ובוצע על ידי מדריכים מקצועיים.
 הסיבות להתפתחות זאת מענינות ביותר.

כפי שכבר הוסבר, היו המדריכים בבתי-הספר הצבאיים
 מומחים במקצועם ובהדרכה בו. תהליך זה של ספציאליזציה
 עבר, באופן כמעט-אבטומטי, גם לתוך היחידות
 השונות. הואיל ומספר רב של קצינים נכנסו לתפקידיהם
 ישר מן החיים האזרחיים, היו יכולים להיות יעילים אך
 ורק אם הגבילו את עצמם למקצוע אחד בהדרכה או,
 לכל היותר, למספר מצומצם של מקצועות. כתוצאה מכך
 נמצא, שגם ביחידות לא אימן לעתים קצין-המחלקה את
 אנשיו בכל המקצועות; אלא קצין אחד בפלוגה התמסר,
 ננית, לאימון הפלוגה כולה במכונת-יריה השני לאימונה
 הטקטי, וכן הלאה. הנטייה הזאת הוגברה גם על ידי הדרכים
 של הלימוד בעצמו. השימוש הרחב באמצעי-עזר טכניים
 בבתי-הספר, כגון השימוש בסרטים, דיאגרמות וכו' גרם
 לכך, שהשתמשו באמצעים כאלה גם ביחידות ומכאן נבע
 הצורך לרכז מספר גדול של אנשים לניצול אמצעי-עזר
 מורכבים אלה, מדי שימוש בהם — והאימון המחלקתי,
 ולעתים אפילו הפלוגתי, סבל מזאת. בכלל, היה ניגוד
 מסוים בין שיטות הלימוד המורכבות האלו לבין אימון

האמריקאים ידעו והבינו, שסתם „אוסף“ של חיילים מאר-
 בנים אינו מהווה עדן יחידה יעילה. אך, למעשה, תפשו
 בתי הספר מקום, שהיה כמעט מרכזי בשיטת האימון
 תפקידים היה לימודי הרבה יותר מאשר חינוכי (במידה
 ששני התהליכים ניתנים להפרדה). הם ביקשו לתת לתלמי-
 דים ידיעות; בשל מסגר תפעולתם ותחום-זמנם לא
 יכלו להתרכז בתפקיד לחימה להיות חיילים או קצינים.
 הם מיינו את בוגריהם לפי תוצאות של בחינות ומבחנים
 ולא לפי הערכה אידיבדואלית של המדריך. אופייני
 הדבר, שבתוך 700 העמודים של ספר על אימון כוחות
 קרקע לוחמים לא נמצא אף פרק אחד על אימון
 סמלים — הנזכר רק „דרך אנב“ בכמה הזדמנויות.
 יתר על כן: הקו הכללי היה לא לקיים קורסים (בדומה
 לאלה להכשרת הקצינים) להכנתם של סמלים — כי אם
 להנחית את הכשרתם הכללית של המפקדים-שאינם-קצינים
 ואת פיתוח תכונות המנהיגות בקרבם, לאחריותם של
 הקצינים שביחידות ומכך נבעה גם המסקנה, למשל, לא
 לשלוח כלל סמלים „פיקודיים“ (סרג'נטים של מחלקות-
 רובאות, סרג'נטים-ראשונים, מפקדי-טנקים) לבתי-ספר,
 ואף לגבי „התחום המותר“ — (ובתי-הספר לכעלי-
 דרגות-אחרות יוסיפו להצטמצם בבתי-ספר לאנשי-
 מקצועות בלבד); — הוצא, למשל, בהוראה לביה"ס
 לחיל „משחית-טנקים“ (במרס 1943) הסמלים, כי אלה
 הם מפקדים (Leaders) בראש-וראשונה, נאמר, בין
 שהם טכנאים ובין לאו, — וחלק לא קטן מהכשרתם
 נרכש ע"י נסיונם בשירות עם הגייסות.

בדרך כלל שמו להם בתי-הספר למטרה בראש
 וראשונה את הלימוד, הטכני (כמובן רחב למדי הכולל גם
 טקטיקה); וההנחה היתה, שהיות ו„אין זה בא בחשבון
 כי בתי-הספר של הצבא יוכלו להשלים את הכשרתו
 כפרט של כל חניך שהוא בטרם יגיע אל יחידתו“, הונח
 מראש חלק הגון של האחריות בהשלמת הכשרה על
 היחידות — או על תהליך השירות העתיד של האיש;
 וכך היה אפילו לגבי קורסים „מתקדמים“ (כפי שמציין
 המחקר-ההיסטורי האמריקאי). ועל כל פנים „לא ציפו
 מבית הספר את פיתוח תכונת-ההנהגה של הקצין“.

אך הואיל והצבא האמריקאי השתמש ביותר ציוד טכני
 מאשר כל צבא אחר, והואיל והוא דגל בהפעלת מומחיות-
 טכנית צרה-יחסית (ענין ניצול הידיעות האזרחיות!), היה
 מספר האנשים שעברו בתי-ספר אלה גדול מאוד. גם רוב
 הקצינים עברו, כמובן, את בתי-הספר — בין אם בהם
 קיבלו את הכשרת-היסוד שלהם, ובין קורסים מקצועיים
 שונים. האגף לפרח-קצינים בבית-הספר של חיל-הרגלים —
 הוא בלבד! — כלל בספטמבר 1942 15,400 תלמידים, אשר
 למדו בעת ובעונה אחת ב־77 כיתות, בנות כ־200 איש
 כל אחת.

בכיתות קטנות — במחלקות של היחידות, וכו'. למסנח רובלים בצל 50. מטרתם. שבמחנה-אימונים מסוים, היו, למשל, ארבעה קצינים ו-150 חיילים, שתפקידם היה אך ורק להפעיל את מטח-הרובים. הם לא היו שייכים לשום יחידה, אלא תפקידם היחיד היה: האחריות למטח, הנהלת הטלפונים במטח, טיפול בציד, סטטיסטיקה במב- חנים, וכו'. והנה, כתוצאה מסידורים משוכללים כאלה, לא היה אח"כ הקצין הפלוגתי רגיל לארגן בעצמו תרגילי-יריה.

„לימודים ממושכים בבתי ספר הורסים את היוזמה ואת ההכרח בחיפוש יחידות-העצמיים“.
— קבע גנרל מק-נייר בפברואר 1943.

נוסף על כל אלה באה העובדה, שלא ניתן למדריכים ולמפקדים „חופש-תנועה“ בענייני אימון. המספר הרב של התלמידים והטירונים, חוסר האפשרות להערכה אינדיבידואלית של החייל והצורך בהפעלת שיטת בחינות ומבחנים — גרמו להכרח, שהלימודים יהיו אחידים לגמרי. לא זו בלבד שנקבעו הנושאים ודרכי הוראתם, אלא גם השעות שהוקצבו לכל מקצוע ומקצוע נקבעו באופן מרכזי, מבלי שהשאינו כמעט בתכניות-הלימודים של בתי-הספר למדריכים „מלאי“ של שעות פנויות-לרשותם, שיוכלו לנצלן לפי ראות עיניהם. גם ביחידות היו תכניות-האימונים קבועות מראש, כך שגם למפקדים לא נשארו הרבה שעות שבהן היו חופשיים לאמן אנשיהם אימון נוסף לפי השגותיהם ורעיונותיהם הם או לפי הצורך האינדיבידואלי של מחלקה זאת או אחרת. גם כל שיטת הבחינות והמבחנים הופעלה מן החרץ. לא רק בבתי-הספר אלא גם ביחידות באו קבוצות בוחנים, שניהלו את „בחינות-הגמר“ בכל שלב ושלב של אימונים.

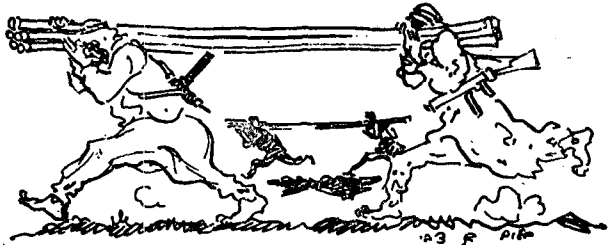
לכאורה, יש כאן ניגוד בין הפסיכולוגיה האמריקאית לבין שיטות אלו. דוקא העם הדוגל „ביוזמה פרטית“ כמעט ולא נתן מקום ליוזמה-פרטית באימון צבאו. אך יתכן ואין הניגוד הזה קיים אלא למראית-עין בלבד. בדומה לסרטהנע בתעשייה האמריקאית, ששטש את היוזמה-הפרטית של הפרעל, כך הופעלה שיטת הסרטהנע גם באימון הצבא. אותן הסיבות גרמו לכך, הן בתעשייה והן בצבא: המספר העצום, אשר לא איפשר שיטות אינדיבידואליות יותר; והביקוש — לסחורה רבה בזמן קצר. קצין בריטי, המערך הערכה חיובית את דרכי האימון האמריקאית, השווה גם הוא את השיטה האמריקאית לסרטהנע, ואת השיטה הבריטית — לשיטה של „בעל-מלאכה, אשר יוצר, הוא עצמו את סחורתו מאלף עד תיץ“.

* הכונה, כמוכח, לתהליך הכשרת החיילים במסגרת הרגומנט במסורתו ולפי נוהגו הפנימי, ע"י הקצין והסמל שביחידה.

את עקרונות האימון האמריקאי (45—1941) אפשר היה להגדיר אולי גם ע"י האימרה: „שהאימון האמריקאי היה יותר לימוד מאשר אימון. המקום הניכר שתפסו בתוך הספר הצבאיים המרכזיים, שיטת הבחינות בתוך הפלוגות וגם בתוך הגדודים, ואפילו הדיביזיות — כל אלה נתנו לאימון האמריקאי אופי של לימוד, שמגמתו הכשרת מומחים למקצועות שונים — יותר מאשר של אימון חייל מושלם ברוב המקצועות-הצבאיים הדרושים לו. הגם שבסופו של דבר ודאי שבצבא כנגד עיני מתכנניו ובוניו של צבא ארה"ב — כמטרת אימון — דמותו של חייל מושלם וכליל- יכולת.“

אכן, ההתפתחות-שבפועל היא שגרמה לכך, שבהמשך המלחמה יש ונשכחו כמה מן העקרונות, ששימשו בהתחלתה כנקודת-מוצא. למעשה לא בוצע, למשל, העקרון שמפקד הפלוגה או יחידה גדולה יותר, האדם אשר יוליכנה בקרב, הוא יהא המאמן את אנשיו. לא זו בלבד, שידלי המפקדים היו כבולות באשר לשיטות האימון אלא גם לעתים, הם לא היו כלל המדריכים של היחידה. היה, למשל, נוהג, שקצינים בעלי-נסיון בגיל מבוגר יותר היו מפקדי יחידות וגדודים בשעת אימונם בארצות הברית. לצד מפקד כזה עמד סגן, צעיר יותר, שקיבל לידיו את הפיקוד ברגע שהיחידה עזבה את ארצות-הברית בדרכה לחזית. (אמנם היתה זו פשרה, שיחד עם ניצול נסיונם של הקצינים הקשישים יותר שמרה בכ"ז — ולו גם חלקית — על עיקר המגעה-מוקדם בין מפקד-היחידה בקרבות לבין אנשיה). אחת הבעיות העיקריות, אשר קבעה לא- כמעט את קו האימון והצריכה גם את הדרכת-מגבות, היו השינויים המהירים באמצעי-הקרב ובציוד הטכני. הסוללות הנגד-מטוסית, למשל, השתמשו בינואר 1945 רק במכשיר אחד אשר היה בשימוש עוד מכניסותן של ארצות-הברית למלחמה, בשנת 1941. המכשיר היחיד הזה היה — מכונת היריה בת-קליבר 0.50. כל יתר חלקי הציוד — נשק, אמצעי תחבורה, מכשירי-קשר — היו חדישים, שפותחו רק בזמן המלחמה. מתפקידם של בתי-הספר היה להכניס את החידושים לשימוש כללי. מכל יחידה נשלחו אנשים- מספר לבתי ספר מיוחדים לחילם. שם למדו את השימוש במכשירים חדשים, בנשק חדש — או בשיטות טקטיות חדשות, אשר אף הן נתחדשו מדי פעם, הן בשל הנושק המשתנה, והן בשל התנודות בתנאי הקרב (שהן עצמן היו באות, שוב, בשל נושק חדש של האויב — או בשל סוג אחר של האויב). אחר כך חזרו ליחידותיהם, על מנת להורות שם את מה שלמדו בבית הספר. גם הם היו נהפכים למומחים-לדבר-מיוחד — נשק מסוים, או מכשירים מסוימים — שאותו למדו בבית-הספר — ועתה הפכו אבטומטיים בתוך יחידותיהם למדריכים-מומחים למקצוע מוגבל זה

(המשך בערך 66)

„עברו חסותנים, שנשארו על גבם צינורות...”

לאחר שבחנתי את המקרים האלה, ודומים להם, הגעתי למספר מסקנות-לקח, שלפיהם רוצה אני להתוות את תקופת האימונים הבאה שלי:

כדבר ראשון — החלטתי להגדיל את שיעור אימוני-לילה בתכנית-האימוני-הכללית.

שנית — בהכנת שטחים לאימוני לילה נציג את הדגש ביצירת „מצבים אפשריים”, כגון: „ביום היתקלות”, כדי שכבר בעת האימונים יעמדו האנשים בפני מצבים משתנים וילמדו כיצד להתגבר עליהם.

אופן זה של אימונים גם „ימשוך” ויעניין את החיילים וגם ישיג את מטרתם ביתר-קלות.

שלישית — הוברר שהכרח להטביע בחייל הקפדה חמורה על משמעת בכלל ועל משמעת לילה, בפרט. רק כך נימנע ממקרים של דיבורים, תנועה לא-זהירה או צעקות, כדי „להקיץ נרדמים”.

רביעית — יש לייחד תשומת-לב לאימון „החייל העצמאי” בפעולות לילה, כדי שיהיה בטוח בעצמו, לא יפחד וידע להתמצא בשטח לפי עצמים או כוכבים (בכל-אופן — בלי מצפן, שלרוב לא יהיה בידיו).

דבר זה יעזור לו להתמצא בכל מצב, ולא יאבד את

דרכו וכתוצאה מכך — את עשתונותיו.

לאחר אימון „החייל העצמאי” — נעבור לאימון הצננות, ביסודיות. — יתרגלו אחד לשני וידעו לפעול יחד מתוך אמון-הדדי. ואז, שוב לא יקרו מקרים כמקרה ההתקלות במארב (שהזכרתי בתחילת המכתב), כשלא סמכו איש על רעהו, כל אחד ניסה להגן „על עצמו”, ואף היה חלק גדול שבכלל הסתלק. רק לאחר שלב אימונים זה אתחיל באימון הקיבוצי, שיבוצע לפי הקיום הבאים: —

1. פעולות כיתות בסורים שונים.
2. כתות וכתות-מוגברות במארבים ופשיטות.
3. כשלב אחרון יבוא אימון המחלקה — כעצמאית, ובמסגרת הפלוגה, וכל העת תודר גשנה פעולות-לילה, כדי שנתגבר על קשיי השליטה בלילה.

אין ספק, הרבה מן הדברים, שגיבשתי אותם כמסקנות-לקח לאחר המקרים שחקרתי, לא היו חדשים לי ולקציני בגדוד. למדנום בקורסים השונים, נתנסינו בהם בעבר, קראנום בספרות הצבאית המקצועית. אולם, כידוע לך, לא תמיד מתעמקים הלכה-למעשה בכל הנלמד-בקורס ובכל-הידוע לך ממקורות אחרים. — וכך גם קרה שמתוך חוסר התעמקות מספקת בבעיות-הלילה לא הודגשו הדברים די-צורכם בעת האימונים, וחבל. אולם מובטחני שהלקח שלמדנו והפקתו הלכה-למעשה בתכנית האימון, כפי שהסברתי — יביאו לתוצאות טובות. ולבסוף — אבקשך להעביר אלי סוללת-דעת על הדברים שהבאתי בפניך.

ואף אני מצדי חוזר על דברי-בקשתו של בעל-המכתב.

מפקד-מדרוך לשעבר

ומצד-שני איפשרה התעשיה האמריקאית הקמה מהירה של מחנות. אימונים בצורת צריפים טרומיים. השטחים הריקים והצורה הסטנדרטית של המתקנים גרמו לכך, שכל מחנות-האימונים בארה״ב היו בנויים בצורה אחידה. מי שמצא את דרכו במחנה אחד — יכול היה למצוא את דרכו בכל מחנות-האימונים בארצות-הברית כולן. בעצם, הרי גם כאן לא נשאר מקום ליזמת המפקדים. אך גם כאן הוקל על המנהלה ועל האימון המהיר.

בנוגע לרמת-רוחם של כוחות-הקרקע יש הדי לשיטות הסטנדרטיות גם השפעות שליליות. אך, מכל מקום, שיטות אלו הן שאיפשרו הקמת צבא כה גדול בזמן כה קצר. ובמסגרת השיטות האלו יש לראות את פרטי אימונם של החייל האידיבידואלי, של הקצין ושל הפור-מציות, אשר יהיה עוד הצורך לשוב ולתארם.

גידולו המהיר של צבא ארה״ב / המשך מעמ' 62

שלהם, כך ששוב הוצאו שטחים שלמים של האימון מידי הקצינים שבפלוגתם.

החיידים הטכניים הרבים גרמו גם לכך, שבת-הספר שימשו מעבדות-מחקר ותחנות-נסיונות. יש והיו דומים יותר לאוניברסיטה אמריקאית על אלפי תלמידיה וחבר חוקריה, מאשר למקום-אימונים צבאי מובהק.

על כל אלה יש עוד להוסיף ולציין כמה תופעות אמריקאיות טיפוסיות. הדבר המכריע אשר הקל על אימוני הצבא האמריקאי היה, שבתוך ארה״ב מצויים שטחים ריקים ושוממים למחצה, שאפשר היה לנצלם לאימונים ותימרונים בקנה-מידה גדול, מבלי לגרום נזק לחקלאות ומבלי להפריע לכלכלת הארץ ולסדרי החיים האזרחיים.